

שישה צעדים בדרך אל העושר

- 1. תכנון:** בתחילת כל חודש יש לבצע הערכה מה יהיו ההוצאות המשפחתיות ולחשב שלא יעברו את ההכנסות. תכנון התקציב מתבסס על ההוצאה הממוצעת בכל סעיף כאשר יש להביא בחשבון את כל סוגי ההוצאות. ההוצאות הקשיחות כמו ארנונה, חשמל, משכנתה; הוצאות חיוניות כמו טיפול שיניים, מזון, והוצאות משניות כמו בילויים, בתי קפה וכד'. תכנון התקציב החודשי ייבנה על ידי כלל בני המשפחה ובני הזוג בפרט. השיתוף הכרחי לשם ההצלחה בשמירה על האיזון.
- 2. קניות: שילמת:** קניות שוטפות כגון מזון, חומרי ניקוי וטואלטיקה לבית – בתשלום אחד (גם לא בתשלום דחוי לחודש). יש להכין בבית רשימה מסודרת של המוצרים ההכרחיים ואין להתפתות בשום אופן למבצעים, אלא לקנות רק מה שברשימה. יש להעדיף רשתות זולות או שתי רשתות סמוכות זו לזו. התחרות ביניהן מובילה להורדת מחירים.
- 3. הוצאות שנתיות:** הוצאות שנתיות קבועות, כגון ביטוחי רכב או בית, שכר לימוד וכד' רצוי לחלק לתשלומים. חשוב לשים לב שהתשלומים יהיו ללא ריבית. ההוצאה צריכה להיות חלק מההוצאה החודשית הנרשמת בתחילת החודש.
- 4. תשלומים שמתוץ לתחום:** גורמים לאיבוד שליטה על ההוצאות. עדיף לחסוך מראש.
- 5. עדיף לשלם במזומן:** שטרות מקנים הרגשה שמדובר בהוצאה ממשית וגדולה.
- 6. משיבת כספים:** מומלץ להוציא סכומים גדולים כדי לחסוך בעמלות. ☹

גבוהה מאוד ובעלי הכנסה נמוכה. חלקן הגדול התגלגל למציאות כלכלית משברית מכל מיני סיבות, אחת מהן היא חוסר ניהול נכון של כלכלת הבית, קבלת החלטות מוטעות והרגלי צרכנות לקויים.

אז מהו הרגע שבו משפחות מוכנות לפתוח את בתיהן בפני חבר'ה צעירים? "לצערי, המציאות היא שהפנייה נעשית לאחר משבר, לאחר שמסגרות האשראי נסגרות, לפני או בתוך הליך הוצאה לפועל", אומר אוריאל לדרברג, יו"ר ארגון פעמונים, "אני רואה בפינייה להסתייע בארגון מעשה של גילוי אחריות ממדרגה ראשונה".

גם מנהלת הסטודנטים הארצית אביטל בלונדר מצטרפת לדעתו: "אנשים חושבים שאנחנו עוסקים בדבר הכי מרכזי שיש. מבחינתי, אנחנו בתחום הכי ורוד בפלנטה. שותפיי לעבודה הם אנשים שאכפת להם מה שקורה לשכן שמתגורר לידם. זו השקעה בסדרי גודל עצומים, מתוך רצון לעשות טוב. אף פעם לא הייתה לי בעיה של גיוס מתנדבים. מבחינתנו, כל סטודנט שנמצא אצלנו זו משפחה אחת פחות בעתיד. הלוואי שנגיע למצב של מניעה בלבד, ולא במשפחות שכבר נקלעו לקושי".

וככה זה עובד: המינוס גדל, משפחה פונה לארגון, צמד סטודנטים מגיע והמשפחה פותחת בפניו את חייה. משונה? לא בהכרח. "הצעירות בדרך כלל היא יתרון ולא חיסרון", אומר לדרברג, "במיוחד שאותם מתנדבים נפלאים מגובים באנשי מקצוע כיועצים. ברור שאם משפחה תרגיש לא בנוח עם מלווה צעיר לא נתעקש. עם זאת, המקרים האלה הם ממש בודדים".

לא תמיד זה עובד חלק. גברת חר'הורית אחת סירבה להתחיל בתהליך. את נקמת הגירושים שלה היא מימשה באמצעות קניות לא מבוקרות. "אני מפצה את עצמי", הסבירה. היא קנתה סלון חדש מעץ מלא ועור, בילויים (מתי אם לא עכשיו?) ומוצרי קוסמטיקה (כמבצע בהלנה רובינשטיין) - קרם ב-900 שקל במקום ב-1,300 שקל. היא גלגלה הלוואות, והופ - מצאה את עצמה בכדור שלג עצום. התוכנית שהוצגה בפניה לא נראתה לה, ונרשמה פרידה מיידית מנציגי פעמונים.

ומה קורה כשמתעוררות דילמות?

"אני חושב שבריא שיש דילמות, אחרת לא היינו מתקדמים, לא כבני אדם ולא כארגון", מודה זמר בלונדהיים (28) סטודנט למשפטים

חגי גלעד, מנהל סניף: "המפגשים מזמנים טלנובלות: לעתים מגלים שלא בני הזוג רצו סיוע, או מקרים של ניצול - חוסר יכולת של ההורים להתמודד עם דרישות הילדים"

ולמינהל עסקים ורכו משפחות של סניף האוניברסיטה העברית בירושלים, ועונה על הפרופיל המוכר של סטודנט דלפון. "כמובן שיש קווים אדומים: אם ניתקל במישהו שעוסק בסמים או בזנות - הליווי ייפסק כאן ועכשיו. במקרים אחרים הסודיות היא מעל לכל".

ומה עושים עם המאמין הישראלי הידוע, כלומר הקושי לדבר על כסף?

"זה באמת קשה לאנשים. הם חושפים את המצב הכלכלי שלהם כשהוא רע, וחושפים דברים שמביאים למריבות בין בני הזוג. צריך להיות אמון גדול מאוד. אנשים חושפים שהם עובדים בשחור או שהם מחוברים לרשת המים באופן פיראטי. מי אני שאגיד למישהו שבקר-שי מצליח להאכיל את הילדים שלו שיפסיק לעבוד בשחור?".

תפריט דיאטטי

מדובר בהתנדבות מלאה, ובשונה מפ'רויקטים סטודנטיאליים רבים אחרים אין פה מלגות, אבל יש אינטרס סטודנטיאלי מובהק: לחנך לניהול משק בית בעתיד, כשהמתנדבים יקימו בתים בעצמם. "מדינת ישראל לא מעורבת בתהליך הזה וחבל", אומר בלונדהיים. "אם אני חושב מה מדינת ישראל עושה היום כדי לתת לי כלים לצאת לדרך נכונה, התשובה

בה לצערי היא כלום".

חגי גלעד, מנהל הסניף באוניברסיטת בן גוריון וסטודנט לראיית חשבון וכלכלה שנה ג' מסכם את הלך הרוח בארגון: "אתה הופך להיות חלק מהמשפחה. יש קשיים, יש משפחות שמתקרמות והדרך טובה, ויש מי ששוכחים את כל מה שהם למדו. המפגשים מזמנים טל-נובלות: אתה מגיע למשפחה ומגלה שלא שני בני הזוג רצו את הסיוע, יש מקרים של ניצול בתוך המשפחה - חוסר יכולת של הורים לה-תמודד עם הדרישות של הילדים".

כשגלעד מדבר על ניצול, הוא מתכוון למ-קרה כמו זה של משפחת ת', שהייתה על סף גירוש מדירתם השכורה, בגלל פיגור בתש-לום. זה כמובן לא הפריע לבת המתבגרת לה-ביא חשבונות סלולריים בסך 600 שקל וגם לסרב לנתק את הקו לשיחות יוצאות..

גלעד, יש משפחות שאתם מפטרים?

"אנחנו רואים בעצמנו נכס חיובי ומשמעו-תי. יש הרבה משפחות שאנחנו צריכים להגיע אליהן, אבל באלה שלא מראות נכונות אנחנו מפנים את המתנדבים למשפחה אחרת. אנחנו פוגשים הרבה מאוד אנשים שרמת החיים שלהם נקבעת על פי רמת ההוצאות ולא על פי רמת ההכנסות. התהליך הזה הוא קצת כמו דיאטה: כל אחד יכול, השאלה כמה הוא יסבול מהתהליך. זה כרוך בויתורים".

אלון גל לעניים

הם אמנם לא עושים את זה מול המצלמות כמו
הקואוצ'ר הידוע, אבל לסטודנטים שמתנדבים
ב"פעמונים" יש בדיוק אותה מטרה: לגמול אתכם
מהמינוס הנצחי • אחרי ששכנעו אלפי משפחות
לפתוח בפניהן את חשבון הבנק ונתקלו בלא מעט
מקרים מוזרים, הם מסבירים איך זה שדווקא
סטודנטים תפרנים מצליחים היכן שאחרים נכשלו

כרמית ספיר-ויץ // צילום: יוסי אלוני

מפגשים האנושיים בסדר היום של מתנדבי ארגון "פעמונים" מוללים משפחות שמסוככות עד מעל לראש עם השוק האפור, הטחנת אשמה של אישה בבעלה שהוא בטלן, בעל שטוען שאשתו בזבזנית כפייתית או הורים שירדו מנכסיהם וקוששו שקל לשקל בשביל להרים חגיגת בר מצווה ומחפשים בנרות דייג"י מתנדב. האינטנסיביות הזו לא מפתיעה מדובר בארגון לשיקום כלכלי, שהוקם במטרה לסייע למשפחות לעמוד על שתי הרגליים ולהישאר באיוון. גרבות וצדקות מחוץ לתחום.

בארגון גייסו סטודנטים, אותו פלח אוכל לויסיה שאמרו להיות נושא דגל השינוי, אבל מואשם באדישות, וזה עבר. רבים התייצבו, הוכי שרו ויצאו לדרך כשהם מגובים באנשי מקצוע מתחומים שונים. הם נמצאים באוניברסיטת בן גוריון בבאר שבע, באריאל, באוניברסיטה העברית בירושלים, ושוקיים על הקמת סניף תל אביבי. בשנת 2006 טיפל פעמונים באופן פרטני כבר כ-2,800 משפחות ו-7,500 משפחות השתתפו בהוצאות ובסדנאות.

צעירים צעירים, אבל כבר ראו הכל. קחו לדוגמה זוג מבוגר בסביבות גיל ה-60 עם חר

לדרברג

בלונדר

גלעד

בות של 300 אלף שקל שצמחו מסכומי כסף ישנים וקטנים. הדבר החמור ביותר, מספיק רים המתנדבים, היה אובדן התקווה שלהם. בני הזוג, שעברו כל חייהם, נאלצו למכור את ביתם. אחרי ליווי ושינוי מוחלט באורח החיים, החובות הצטמקו והעננה התפוגגה. מנגד, עיר לים סיפורים על משפחות הלוקות בבחון מציאות לקוי ולא מוכנות לשינוי של ממש. למשל א' וע', שהתרגלו לחיות על חשבון החורים של בת הזוג. אלא שבשלב מסוים החורים משכו את חסותם הכלכלית. הזוג הצעיר סירב להפנים או לוותר על צרור מפתחות שיכלול שתי מכוניות יוקרתיות, אוכל של קייטרינג נוצץ לשבת ורביצה בבתי קפה. האישה, כמו כל הנשים בעולם בערך, אנרה אוסף נעליים אילה אימלדה מרקוס, וגם כשהמינוס האמיר, היחידה שעשתה דיאטה הייתה הטלוויזיה מסוג בומבילה, שהתכווצה לכדי פלזמה יקרה במיוחד.

סודיות מובטחת

כולם היו בניו של המינוס האימתני: דתיים, חילונים, צעירים, מבוגרים, בעלי הכנסה